

Príloha č. 2 k Zmluve o MTZ

Členovia skúšobnej komisie sú povinní odovzdať:

1. **Skúška na overenie odbornej spôsobilosti**
 - Prezenčná listina OS – 2 krát originálne vyhotovenie
 - Správa o obsahu a forme skúšky – 1 krát originálne vyhotovenie
 - Správa o priebehu skúšky – 1 krát originálne vyhotovenie
 - Vyhodnotenie skúšok
 - Vyhodnotenie teoretickej časti v písomnej forme (platí pre účastníkov s 5 ročnou praxou)
2. **Publicita NP**

Fotodokumentácia na CD- fotky triedy, členov skúšobnej komisie,..

Realizácia skúšok

Úloha č.1: **Pohľad na skúšobnú komisiu a skúšaného**

predstavenie členov skúšobnej komisie
predstavenie predsedu skúšobnej komisie
predstavenie skúšaného

Úloha č.2: **Kontrola totožnosti skúšaného**

predseda skúšobnej komisie skontroluje totožnosť žiadateľa o skúšku

Úloha č.3: **Vyzvanie skúšaného, aby si pripravil pero a začal pracovať na testoch**

testy sa vypracujú len na záverečných skúškach u žiadateľov, ktorí získali Osvedčenie o vzdelaní prostredníctvom projektu CVANU. Testy vypracujú na skúškach žiadateľa na základe 5 – ročnej praxe v odbore

Úloha č.4: **Pohľad na dvoch členov skúšobnej komisie**

predseda skúšobnej komisie určí dvoch členov skúšobnej komisie dozorom nad kontrolou testu

Úloha č.5: **Pohľad na odovzdanie testu**

čas na vyplnenie testu je 60 minút. Po uplynutí tejto doby predseda skúšobnej komisie vyzve skúšaného, aby odovzdal podpísaný test povereným členom skúšobnej komisie na vyhodnotenie

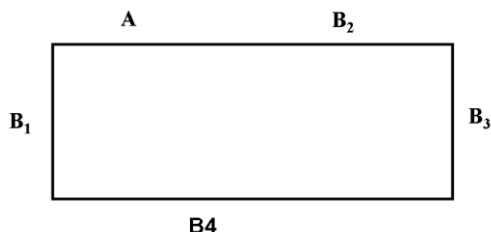
Úloha č.6: **Pohľad na dvoch členov komisie vyhodnocujúcich test**

po vyhodnotení testu skúšaný pokračuje v príprave na teoretickú časť skúšky

Úloha č.7: **Príprava miestnosti na teoretickú časť skúšky**

skôr ako sa pristúpi k teoretickej časti skúšky je vhodné navodiť príjemnú atmosféru – otvorenie okna, vyvetranie

Úloha č.8: **Pohľad na východiskové umiestnenie pri obdĺžnikovom stole**

Na skúške použijeme východiskové umiestnenie pri obdĺžnikovom stole. Predseda skúšobnej komisie (B₂) sedí za stolom kolegiálne s členom komisie (A), ktorý je poverený predsedom skúšobnej komisie kladením otázok

Úloha č.9: **Pohľad na členov komisie sediacich na bočných stranách stola**

Za rohom stola, na jeho bočných stranách, sedia ďalší dvaja členovia skúšobnej komisie (B₁, B₃). Jedného z nich môže predseda komisie poveriť zapisovaním do Záznamu o priebehu skúšky a do Protokolu o skúške. Je vhodné, aby obidvaja členovia komisie obrátili stoličky oproti sebe

Úloha č.10: **Pohľad na skúšaného sediaceho za stolom**

Najčastejšie sa využíva takéto sedenie počas vyučovania na našich školách. Stôl slúži ako pevná bariéra medzi skúšajúcim a skúšaným

Úloha č.11: **Predseda skúšobnej komisie vyzve skúšaného na vyžrebovanie témy**

Témy sa žrebujú, vyžrebované otázky sa zapisujú do správy o skúške

Úloha č.12: **Pohľad na skúšaného pri odpovedi- dotyk ucha**

Človek, ktorý prežíva silný stres, dotýka sa ušného lalôčika. Predseda skúšobnej komisie venuje pozornosť žiadateľom o skúšku – ako zvládajú nápor a stres počas skúšky

Mimika a gestikulácia počas skúšky

- Pohľad na skúšaného pri odpovedi- brada v dlaniach**
Brada v dlaniach je prejavom hlbokého zamyslenia. Človek, ktorý takto sedí, snaží sa čo najlepšie zareagovať. Počúva skúšajúceho a súčasne uvažuje o správnej odpovedi
- Pohľad na skúšaného škrabkajúceho si hlavu**
Škrabanie sa na hlave či spánkoch signalizuje úporné premýšľanie
- Skúšaný sa dotýka vlasov**
Dotyk vlasov, hranie sa s vlasmi, ich zastrkávanie za uši, hryzenie alebo ovíjanie okolo prsta je prejavom nervozity. Toto gesto je charakteristické skôr pre ženy ako pre mužov
- Skúšaný si hryzie dolnú peru**
Hryzenie dolnej pery je ďalším zo znakov nepokoja a nervozity

- e. **Pohľad na predsedu skúšobnej komisie (robí strechu z prstov)**
Strecha vytvorená z prstov znamená gesto sebaistoty
- f. **Pohľad na mimiku tváre (jazyk medzi pootvorenými perami alebo zubami)**
V komunikácii je tvár vždy najzreteľnejšie nastavovaná k druhému človeku. Na mimike úst sa zúčastňuje aj jazyk a zuby. Špička jazyka medzi pootvorenými zubami naznačuje hlboké sústredenie
- g. **Pohľad na živú gestikuláciu skúšajúceho**
V komunikácii sa prejavuje aj temperament človeka. Cholerici a sangvinici živšie a prudšie gestikulujú. Temperamentnejší komunikant vyberá jazykové prostriedky z rozdielnych štylistických rovín
- h. **Pohľad na členov komisie – úsmev, prikyvovanie a povzbudzovanie hlavou**
Člen skúšobnej komisie by mal pri skúške prejaviť empatiu, schopnosť vžiť sa do situácie druhého a porozumieť verbálnym aj neverbálnym prejavom skúšaného
- i. **Pohľad na vzhľad a oblečenie pri skúške**
Vzhľad nie je nezanedbateľná zložka človeka v spoločnosti. Imidž patrí medzi neverbálne dorozumievacie prostriedky externého systému komunikácie a podáva špecifickú informáciu o človeku, s ktorým komunikujeme
- j. **Pohľad na pracovné oblečenie pri praktickej časti skúšky**
Počas praktickej časti skúšky je potrebné zosúladiť požiadavky na oblečenie so zásadami BOZP pre dané povolanie alebo pracovnú činnosť (napr. kuchár, čašník, kozmetička, opravár strojov)
- k. **Pohľad na praktickú skúšku v odbore**
Skúšaný si prečíta zadanie vylosovanej úlohy orientovanej na prax
- l. **Pohľad na členov skúšobnej komisie**
Členovia skúšobnej komisie sú prítomní na praktickej časti skúšky
- m. **Pohľad na priestory praktickej skúšky**
Predseda skúšobnej komisie hodnotí pripravenosť a vhodnosť priestorov na prevedenie praktickej časti skúšky
- n. **Pohľad na člena skúšobnej komisie a skúšaného**
Člen skúšobnej komisie kontroluje dodržanie zásad BOZP, oblečenie, úpravu vlasov, rúk a nechtov skúšaného
- o. **Záver praktickej skúšky, vyhlasovanie výsledkov**
Predseda skúšobnej komisie blahoželá zúčastneným k úspešnému vykonaniu skúšky spôsobilosti. Uchádzač vyhovel vo všetkých častiach skúšky a teda získal úplnú (alebo čiastočnú) kvalifikáciu. Počas celej skúšky žiadateľ o skúšku používa odbornú terminológiu v slovenskom jazyku.

Tematická výstavba komunikácie pri skúšaní

Skúšobná komisia sa musí riadiť v komunikácii poznatkami, ktoré sa týkajú fungovania **špecifických členiacich signálov**:

3. **začatie novej témy**: verbálne je signalizovaná výpoveďami napr. prejdime teraz k druhej téme, teraz by som sa vás chcela opýtať na...

4. *ukončenie témy*: vo verbálnej rovine ide o výpovede ako: túto tému ste vyčerpali, už viac o tom nechcete hovoriť?
5. *odbočenie od témy*: napr. dovoľte, ale naozaj sa musíte vrátiť k tomu, čo sa povedalo predtým...
6. *snaha o pokračovanie v téme* : napr. chcete ešte zareagovať na...

Hlasové prostriedky

Farba hlasu (timbre) je daná predovšetkým geneticky. Človek môže mať od prírody hlas huhňavý, nosový, piskľavý, zamatový atď. No rozličné stavy vzrušenia, skleslosti a pod. môžu zafarbenie hlasu zmeniť. Tak skúšajúci ako aj skúšaný sa snažia odhaliť vzťah hovoriaceho k obsahu reči.

Aj *zvýšený hlas* môže byť vnímaný rôzne. Pokiaľ zvýši hlas skúšajúci, môže vzbudiť u skúšaného pocit, že skúšajúci je netrpezlivý. Naopak, skúšajúci môže osoby hovoriace hlasno pokladať za spoľahlivé a dobre pripravené na skúšku, nižší hlas môže byť spájaný so strachom skúšaného.

Je dôležité, aby členovia skúšobnej komisie uplatňovali pri kladení otázok takú silu hlasu, ktorá je dobre počuteľná u skúšaných.

Tempo reči

Pri posudzovaní hovoriaceho člena skúšobnej komisie si treba uvedomiť dôležitosť striedania tempa reči. Všeobecne sa do poručuje pomalšie hovoriť vtedy, keď ide o náročnú tému, o nové veci a súvislosti. Rýchlejšie sa hovorí o známych faktoch. Učitelia, ktorí často prednášajú početnému publiku si osvojili pomalé tempo prejavu, ale dlhotrvajúca pomalá reč podobne ako dlhotrvajúca rýchla reč, v komunikácii unavujú. Skúšaní často rýchlou rečou kompenzujú svoju neistotu, ale takéto tempo prejavu môže poukazovať aj na nervozitu.

Priestorové podmienky pri skúške

Písomná časť skúšky si vyžaduje umiestnenie stola a stoličiek tak, aby sedenie bolo vhodné na plnenie písomnej úlohy. Skúšaní nesmú sedieť blízko pri sebe, aby ktorýkoľvek z nich nadobudol dojem, že ten druhý sa nachádza v jeho teritóriu. V tomto prípade stôl slúži ako pevná bariéra. Takýto spôsob sedenia sa využíva najmä počas vyučovania na školách.

Strohosť zaručíme tým, že v priestore bude dostatočné svetlo, možnosť vetrania, na stole pohár s vodou, čisté pracovné listy, prípadne povolené pomôcky.

Teoretická časť skúšky

V komunikácii miesto na sedenie ovplyvňuje to, do akej miery bude skúšaný úspešný. Na prípravu k odpovedi je potrebné pre skúšaného zabezpečiť miesto, kde môže sedieť sám. V čase prípravy nepotrebuje komunikovať s členmi skúšobnej komisie, stačí, keď sa pri vylosovaní otázky spýta predseda skúšobnej komisie či skúšaný

otázke porozumel, čo však neznamená, že poverený člen skúšobnej komisie diskretné nepozoruje skúšaného, sledujúc jeho neverbálne reakcie a v prípade potreby ho vie usmerniť.

Po uplynutí času určeného na prípravu k odpovedi (asi 12 min), predseda skúšobnej komisie vyzve skúšaného k odpovedi so slovami: „ste pripravený? môžete pristúpiť k odpovedi? vaše poznámky môžete použiť pri odpovedi“

Umiestnenie stoličiek pri skúšobnom stole

Východiskové umiestnenie stola a stoličiek môže byť pri obdĺžnikovom stole nasledovné:

1. osoba A (člen skúšobnej komisie poverený predsedom skúšobnej komisie klásť odborné otázky)
2. osoba B₂ (predseda skúšobnej komisie)

Dvaja členovia skúšobnej komisie (A a B₂) sedia tvárou k dverám. Na bočných stranách stola sedia ďalší dvaja členovia skúšobnej komisie (B₁ a B₃). Kolegiálne umiestnenie je vhodné a dá sa uplatniť aj pri skúškach, pretože obaja pracujú na spoločnej úlohe. Je to najlepšia pozícia na podávanie návrhov a ich akceptovanie. Podstatné je, aby obidvaja členovia skúšobnej komisie (B₂ a B₃) mali obrátené stoličky oproti sebe. Nezávislé sedenie je zabezpečené pre skúšaného (B₄) – oproti predsedovi skúšobnej komisie.

Poloha a držanie tela

Signálom záujmu a sústredenosti je taký spôsob sedenia, pri ktorom sú nohy neprekrížené – muž ich má od seba, žena vedľa seba. Vo všeobecnosti sa človek, ktorý sedí s nohami spolu a chodidlami pevne na zemi, pokladá za poriadkumilovného a spoľahlivého.

Tak skúšajúci ako aj skúšaný by sa mali vyhýbať takému spôsobu sedenia, ktorý naznačuje súperivý postoj alebo vyzývavosť (členok jednej nohy na stehne druhej nohy). U skúšaného si všimajme typ sedenia, ktoré prezrádza plachosť (skúšaný sedí strnulo s nohami zasunutými pod stoličku a rukami sa drží okrajov stoličky) alebo snahu prekonať neistotu (póza s jednou nohou zohnutou a druhou vystretou).

Vzhľad človeka alebo imidž komunikantov

Medzi emblémy charakterizujúce človeka patrí aj oblečenie. Je jedným z najvýraznejších komunikačných prostriedkov. Komunikačná hodnota šiat je veľká, čo potvrdzuje aj skutočnosť, že dobre oblečení ľudia sa

zvyčajne hodnotia vyššie. Tu treba zdôrazniť, že pokrčené oblečenie pôsobí neprofesionálne. Nevhodne oblečený človek často podcení situácie ako sú záverečné skúšky, ktoré si tiež vyžadujú primerané oblečenie. Je dôležité, aby na pozvánke ku skúškam bolo definované oblečenie, ktoré umožní skúšanému zvoliť odev v súlade s príležitosťou. Na pozvánke je dôležité uviesť aj pracovné oblečenie, pokiaľ súvisí s vykonaním preverovania odbornej kompetencie a schopnosti odborne konať.

Zásady dodržania BOZP a PO počas skúšok

Žiadatelia o skúšku na overenie odbornej spôsobilosti musia byť pred skúškou oboznámení s pracoviskom, kde sa bude skúška konať.

Podľa pracovného rizika je potrebné zabezpečiť ochranný odev pred mechanickým, chemickým a fyzikálnym poškodením.

■ Ochranný odev zahŕňa :

- pokrývku hlavy
- chrániče dlaní / napr. u murárov/
- gumené rukavice, gumené čižmy, gumené zástery
- pevné vysoké topánky / v zlievarňach vysoké topánky bez šnurovania/
- ochrana pred účinkom elektrického prúdu / gumené rukavice, topánky s izolačnou vrstvou/
- ochranné okuliare / sklo s drôtovou sieťkou /, pri zváraní s farebným sklom

■ Príklad pracovného oblečenia kuchára, pekára, cukrára / všetky moduly/

- kuchárske nohavice
- kuchárska blúza
- kuchárska zástera
- zdravotná obuv
- nákrčník
- ponožky
- náteľník
- biely plášť s dlhými rukávami
- pokrývka na hlavu

Oblečenie podľa zásad BOZP pre čašníka, servírku / všetky moduly/

V prípade, že žiadateľ nemá predpísané oblečenie, požaduje sa :

- pre pánov – tmavé nohavice, biela košeľa, slušivá obuv,
- pre dámy – tmavá sukňa, biela blúza, slušivá obuv,
upravené vlasy/ čelenka/, zastrihnuté nechty

■ Upozornenie :

Už počas vzdelávacej aktivity je potrebná pravidelná protiúrazová výchova. Venujte pozornosť jednotlivcom s rôznymi návykovými vlastnosťami ako je neopatrnosť, ľahostajnosť, nedbalosť alebo prílišná horlivosť.

■ Dôležité:

**„Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť
/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ“**

- 1./Predseda skúšobnej komisie kontroluje pripravenosť pracoviska na skúšku Overí skutkový stav zabezpečenia praktickej časti skúšky ešte pred začatím skúšky, aby nedošlo ku skresleniu výkonu pracovnej činnosti, ktorý by ovplyvnil výsledky skúšky alebo ohrozil zdravie a bezpečnosť žiadateľov o skúšku.
- 2./V prípade závažných nedostatkov /napr. chybné elektrické zapojenie, poruchovosť strojov, strojových častí, nedostatočné zabezpečenie pracovného materiálu/ nepovolí vykonanie skúšky do času, kým sa závažné nedostatky neodstránia.
- 3./O zistených nedostatkoch, spôsobe odstránenia, o termíne nápravy bez prieťahov informuje NÚCŽV a vyhotoví záznam o udalosti v Správe o vykonaní skúšky v bode „iné“.
- 4./Uvedený skutkový stav nesmie mať dosah na záujmy žiadateľa, ktorý musí mať zabezpečené podmienky na vykonanie skúšky podľa zákona č. 568/2009 Z.z. o celoživotnom vzdelávaní.
- 5./Predseda skúšobnej komisie ešte pred začatím praktickej časti skúšky oboznámi žiadateľa s požiadavkami spojenými s požívaním mechanizmov, strojov, strojových častí a zariadení používaných v technologických procesoch alebo operáciách, pri overovaní odbornej spôsobilosti podľa špecifik odboru, v súlade s požiadavkami BOZP.
- 6./Používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov na vykonanie praktickej časti skúšky sa riadi Vyhláškou č.97 z 15.3.2010.
- 7./Priestorové podmienky na praktickej časti skúšky a materiálno-technické zabezpečenie skúšky je uvedené vo vzdelávacom programe.

Zabezpečenie MTZ – Somelier príklad

Na skúšku je potrebné pripraviť niekoľko druhov vín podľa úloh, ktoré sú zadané v skúšobných otázkach k praktickej časti. Žiadateľ musí poznať senzorické vlastnosti vína a jeho širšie spektrum využitia spojených s ponukou jedál na základe jedálneho lístka.

Vzor:

Frankovka modrá rosé, ročník 2014

Popis prípravy hrozna: krátke nalezanie zrelého hrozna na šupkách a čiastočné prekvasenie odkaleného muštu prinieslo efekt v podobe polosladkého vína s vyváženým obsahom zvyškového cukru, kyselín a alkoholu. Ružovo fialovú frankovku ponúkame hlavne dámam ale nepohrdnú ňou ani páni . Chuť vína patrí maslovej hruške, citrónovej kôrke. Vôňa vína je po zreľých čerešniach a brusniciach. Chutí pri teplote 8-10 stupňov Celzia.

Žiadateľ musí uviesť, či sa jedená o ľahký aperitív alebo o víno spojené s ponukou jedál z jedálneho lístka. Somelier musí poznať rozvoj kultúry vína.

Podobne je potrebné pripraviť požadovaný materiál na všetky MVP.

Dr. Katarína Babulíková
odborný garant

V dňa:

podpis lektora:

